

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a JUDr. Dalily Marečkové v právní věci žalobce **V. M.**, proti žalovaným **1/ Obecnímu úřadu Mšecké Žebrovice** se sídlem Mšecké Žebrovice 77, 270 64 Mšec a **2/ Ministerstvu financí** se sídlem Letenská 15, 110 00 Praha 1, o žalobě na určení nevykonatelnosti výměru MNV Mšecké Žebrovice ze dne 7. 4. 1952, výměru MNV Mšecké Žebrovice sp. zn. III-46-1952 ze dne 30. 9. 1952 a výměru ONV Nové Strašecí sp. zn. III-254-1953 ze dne 4. 8. 1953,

t a k t o :

I. Žaloba se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhal, aby soud určil „nevykonatelnost aktu práva v součásti právního pořádku“, a to konkrétně shora označených výměrů vydaných dle zákona č. 55/1947 Sb., o pomoci rolníkům při uskutečňování zemědělského výrobního plánu, zákona č. 138/1948 Sb., o hospodaření s byty, a zákona č. 125/1927 Sb. z. a n., o organizaci politické správy. Těmito výměry bylo otci žalobce (s dopady na jeho rodinu včetně tehdy nezletilého žalobce) nejprve odejmuto užívací právo k nemovitostem, poté bylo nařízeno opuštění vlastního domu s příkázáním pobytu ve „chlívě Tuchoměřicích – Pazderna“ a nakonec zakázáno vstoupit na území tehdejšího okresu Nové Strašecí.

Žalobce uvedl, že zákony č. 125/1927 Sb. z. a n. a č. 138/1948 Sb. jsou nadále platné, neboť nebyly zrušeny a důsledky uvedených výměrů nadále trvají a jsou zneužívány představiteli státní správy ČR. Žalovaný 1/ se nezabývá stavem způsobeným jeho předchůdci a nepochybně aplikuje tyto předpisy a napadené výměry, když se domáhá provedení kontrolní prohlídky na nemovitostech žalobce, když jejich špatný stav zavinil sám (resp. jeho předchůdce). Žalovaný 1/ a jeho předchůdce totiž dosud nepředal žalobci na základě výzvy učiněné podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále jen „zákon o půdě“), jím užívaný majetek. Tento majetek odňatý na základě napadených výměrů je žalovaným 1/ zatěžován a zneužíván jako skládka komunálního odpadu, popř. cizími subjekty jako vrakoviště aut. Žalobce tak má naléhavý právní zájem na požadovaném určení.

K tomu žalobce přiložil žádost o provedení kontrolní prohlídky budovy a přilehlých pozemků ve vlastnictví žalobce s ohledem na havarijní stav stavby a hrozící škodu na zdraví a majetku občanů, již adresoval žalovaný 1/ městskému úřadu Nové Strašecí – odboru výstavby a životního prostředí. Žalobce také přiložil výzvu k účasti na kontrolní prohlídce, kterou adresoval posledně jmenovaný žalobci.

Žalobce dále polemizuje s argumentací Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) v rozsudku ze dne 21. 1. 2010, č.j. 6 As 33/2009-109, s tím, že NSS se v něm ztotožňuje se

zneužíváním zákonů k cílům nejen zavrženíhodným, ale i prokazatelně zločinným. Názor NSS o použitelnosti zákona o půdě k restitučním důsledkům aplikace „zločinů proti lidskosti“ vykonaných napadenými výměry je podle žalobce nesprávný. Žalobce místy bez zjevné souvislosti poukazuje i na rozsudek NSS ze dne 4. 11. 2009, č.j. 6 As 35/2009-96, ač ten se zabývá otázkou vlivu nesprávného poučení na doručence na včasnost odvolání proti rozhodnutí ve stavebním řízení, tj. otázkou zcela nesouvisející.

Soud ze spisu Krajského soudu v Praze sp.zn. 44 Ca 76/2008 zjistil, že rozsudkem NSS ze dne 21. 1. 2010, č.j. 6 As 33/2009-109, bylo rozhodováno o kasační stížnosti proti usnesení zdejšího soudu, jímž byla odmítnuta v podstatě totožná žaloba žalobce. Žalobou bylo původně požadováno vyslovení neplatnosti napadených výměrů a poté, co byl žalobce osobně poučen o formách žalob přípustných ve správním soudnictví, upravil žalobu do souladu s § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a požadoval zrušení shora označených výměrů. Žaloba byla odmítnuta jako nepřipustná, neboť právní řád nepřipouští soudní přezkum takto dávných správních rozhodnutí. Soud je touto svou předchozí judikaturou a potvrzujícím rozsudkem NSS vázán a v plném rozsahu na ně odkazuje i v této věci. Nad rámec toho soud považuje za potřebné v širším kontextu uvést následující:

Podstatou obtížně srozumitelné žaloby je podle názoru soudu přesvědčení žalobce, že majetkové důsledky zločinů páchaných komunistickým režimem v 50. letech musí být v plném rozsahu reparovány. Toto východisko však soud se žalobcem nesdílí, neboť pro tento požadavek neexistuje zákonný základ a takto daleko nejdou ani nároky plynoucí z ústavního pořádku. Jak plyne z četné judikatury Ústavního soudu (dále jen „ÚS“) k restitučním zákonům, společenský konsensus v nich vyjádřený směřuje nikoliv k úplné náhradě v minulosti vzniklých škod, ale pouze zmírnění způsobených křivd (srov. např. stanovisko ÚS ze dne 1. 11. 2005, sp. zn. Pl. ÚS-st 21/05). Požadavek na úplnou reparaci je totiž s odstupem mnoha let již nerealizovatelný a jeho úplné prosazení by naopak mohlo vytvářet křivdy nové, neboť po tolika letech je zde řada subjektů, které vlastnictví k majetku v minulosti nelegitimním způsobem odebranému nabyly v souladu se zákonem, v dobré víře a bez jakéhokoliv povědomí o minulosti takového majetku. Protiváhou morálního práva obětí komunistického režimu na odstranění minulých křivd je zde právo současných uživatelů na ochranu jejich dobré víry a legitimních očekávání spjatých s legálním nabytím majetku a také obecný požadavek právní jistoty, který patří mezi základní principy právního státu. Proto také bylo restituční zákonodárství omezeno pouze na určité případy nepravostí a navíc je i limitováno lhůtami, v nichž mohly oprávněné subjekty požadovat vydání historického majetku své rodiny. Po uplynutí zákonem stanovených lhůt již požadavky (třebaže morálně oprávněné) nelze s úspěchem uplatňovat, neboť již převládá zájem státu na ochraně právní jistoty a legitimních očekávání současných vlastníků majetku. V tomto směru ani ÚS požadovaný vstřícný výklad norem restitučního zákonodárství neumožňuje překročit jednoznačné zákonné limity.

Opožděně uplatněné nebo restitučním zákonodárstvím neuznané nároky nelze s úspěchem uplatnit nejen postupem podle zákona o půdě, ale ani zprostředkovaně v jiných řízeních včetně soudního řízení správního. V tomto směru námitky žalobce na nepoužitelnost zákona o půdě v jeho případě a s tím spjatá polemika s rozsudkem NSS mohou mít reálný základ, avšak přesto názor NSS není nesprávný, jak se žalobce domnívá. Nesprávné je totiž přesvědčení žalobce, že újma, která byla způsobena jemu a jeho rodině komunistickým režimem, musí být v plném rozsahu a bez ohledu na plynutí času v každém případě napravena.

Pokud jde o žalobcem požadovaný výrok soudu, jímž by byla vyslovena nevykonatelnost shora specifikovaných výměrů z 50. let, je třeba konstatovat, že soudy ve správním soudnictví nemají pravomoc takové rozhodnutí učinit. Nejedná se totiž o žádný z typových případů, v nichž jsou správní soudy povolány ustanoveními s. ř. s. rozhodovat. Žaloba je v tomto znění

nepřípustná. Není však ani namístě pokoušet se odstraňovat vadu žaloby, neboť žalobce svého cíle nemůže dosáhnout ani formulací výroku v souladu s částí třetí, hlavou druhou, dílem prvním s. ř. s. O žalobě na zrušení napadených výměrů totiž po shodné změně žalobního petitu již jednou zdejší soud rozhodoval (usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2009, č.j. 44 Ca 76/2008-40) a toto rozhodnutí bylo potvrzeno právě rozsudkem NSS ze dne 21. 1. 2010, č.j. 6 As 33/2009-109, s nímž žalobce svádí polemiku. I po takové změně by bylo nutné žalobu odmítnout, a to pro překážku věci rozhodnuté. Ani formulace žaloby jako žaloby na nečinnost nebo proti nezákonnému zásahu by k ničemu nevedla, neboť aktivitám správních orgánů souvisejícím s havarijním stavem stavby ve vlastnictví žalobce se může žalobce bránit uplatňováním procesních práv v příslušných řízeních podle stavebního zákona a případně žalobou proti správním rozhodnutím v řízení vydaným. Jak však bylo již shora vysvětleno, argument, že problematický stav plyne z toho, že nebyly zcela napraveny důsledky křivd minulosti, může být jen stěží úspěšný. Řešením není ani odkázat žalobce na řízení před civilními soudy, neboť v dané věci již po uplynutí lhůt v restitučním zákonodárství není soud, který by mohl rozhodnout způsobem, který žalobce požaduje.

S ohledem na výše uvedené tedy soud bez dalšího postupoval podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a žalobu jako celek odmítl, aniž by se v rozporu se zásadou hospodárnosti pokoušel nějakým způsobem výzvou k odstranění vad přesvědčit žalobce k precizaci petitu žaloby nebo jejího odůvodnění.

O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut. O vrácení soudního poplatku soud nerozhodoval, neboť soudní poplatek nebyl k datu vydání tohoto usnesení žalobcem zaplacen.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve třech vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 19. října 2012

JUDr. Věra Šimůnková, v.r.
Předsedkyně senátu